

БЕЛАРУСКИ УНІВЕРСІТЭТ

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, КАМСАМОЛЬСКАГА І ПРАФСАЮЗНЫХ
КАМІТЭТАУ БЕЛАРУСКАГА ОРДЭНА ПРАЦОУНАГА ЧЫРВОНАГА СЦЯГА
ДЗЯРЖАУНАГА УНІВЕРСІТЭТА ІМЯ У. І. ЛЕНІНА

ГАЗЕТА ўзнагароджана
Ганаровай Граматай
Вярхоўнага Савета
БССР

1986

6

САКАВІКА

№ 8(1494)

ВЫДАЕЦЦА З 1922 ГОДА

ПЛАНЫ ПАРТЫІ — НАШЫ ПЛАНЫ!

ДАТЫЧАЦЬ КОЖНАГА

БЕЛАРУСКИ УНІВЕРСІТЭТ

ТЭЛЭТАЙП

УЧОРА • СЕГНЯ • ЗАВТРА

СУСТРЭЧА... 3 ЛЕТАМ

У марозную зіму адбылася ў тых, хто прыйшоў на вечар «Працоўнай славы». Удзельнікам яго і сапраўды пашчасціла. Яны апынуліся ў леце мінулым і убачылі ўвачавідкі лета-86.

У госці да байцоў будаўнічых атрадаў універсітэта прыйшлі намеснік камандзіра рэспубліканскага штаба СБА Л. М. Гайдукевіч, камісар Л. А. Гулюта, прадстаўнікі партыйнага камітэта універсітэта.

На вечары былі ўзнагароджаны зводны атрад юрыдычнага факультэта, які заваяваў першае месца ў сацыялістычным спаборніцтве, а таксама атрады механіка-матэматычнага і фізічнага факультэтаў.

3. МАРЫНІНА.

НА ПАСЯДЖЭННІ САВЕТА

Факультэта грамадскіх прафесій абмеркавана пытанне аб арганізацыі вучэбнага працэсу. Работа куратараў ФГП фізічнага факультэта і факультэта радыёфізікі і электронікі прызнана недавальняючай. На парадка дня былі вынесены таксама пытанні: аб удзеле ФГП у правядзенні грамадска-палітычнай атэстацыі студэнтаў універсітэта, аб комплексным мер, якія ажыццяўляе ФГП па выкананню пастановы ЦК КПСС па пераадоленню п'янства і алкагалізму; аб падрыхтоўцы слухачоў школы маладога лектара да канферэнцыі, прысвечанай 116-й гадавіне з дня нараджэння У. І. Леніна.

К. КУНЦЭВІЧ,
дэкан факультэта
грамадскіх прафесій.

3 30 САКАВІКА
ПА 3 КРАСАВІКА

пройдзе агляд-конкурс мастацкай самадзейнасці, прысвечаны XXVII з'езду КПСС і 70-годдзю Вялікай Кастрычніцкай рэвалюцыі. У аглядзе-конкурсе прымуць удзел студэнты стаяцянара і вячэрняй формы навучання ўсіх факультэтаў. Акрамя мэты вызначыць лепшыя калектывы мастацкай самадзейнасці ва ўніверсітэце і лепшых выканаўцаў, перад аглядам стаяць задачы павышэння ідэйнага ўзроўня самадзейнага мастацтва, узбагачэння рэпертуару высокамастанкімі творами, якія адлюстроўваюць кіруючую ролю КПСС ў жыцці грамадства.

Калектыв-пераможца мастацкай самадзейнасці факультэта будзе ўзнагароджаны пераходным Сцягам прафкома універсітэта, Ганаровай граматай і грашовай прэміяй 200 рублёў. Калектывы, які зойме II месца, будзе ўзнагароджаны Ганаровай граматай і грашовай прэміяй 150 рублёў, за III месца — Ганаровай граматай і грашовай прэміяй 100 рублёў. Зацверджаны і спецыяльныя прызы.

М. ТАРАСАВА.

НАДЗВЫЧАЙНАЕ значэнне XXVII з'езда КПСС у жыцці нашага грамадства не патрабуе доказу. Шчырая цікавасць да з'езда адчуваецца ў калектыве універсітэта. Ва ўсіх акадэмічных групах, на факультэтах прайшлі мітынгі, палітычныя інфармацыі. Каб плённа ўдзельнічаць ва ўсіх пераменах сучаснага жыцця, трэба добра ведаць, на што і як накіроўвае нас партыя.

НА ЗДЫМКАХ: на II курсе ў 3 групе механіка-матэматычнага факультэта праходзіць палітінфармацыя па вывучэнню матэрыялаў XXVII з'езда Камуністычнай партыі Савецкага Саюза. Вядзе палітінфармацыю камсорг групы Таццяна Мохарыца.

уважліва знаёмляцца з дакументамі з'езда студэнт II курса аддзялення гісторыі, сакратар камітэта камсамола гістарычнага факультэта Сяргей Літвінчык і студэнт IV курса аддзялення філасофіі, намеснік сакратара па арганізацыйнай рабоце Валянцін Гліна.

Фота А. ВАЛОШЫНА.

КАМСАМОЛ НЕ ПАДВЯДЗЕ!

ПОЗІРКІ ўсяго чалавецтва былі ў гэтыя дні накіраваны да сталіцы нашай Радзімы. Тут праходзіў з'езд, гістарычны рашэнні якога ўраджаюць сваёй маштабнасцю і прыныповасцю.

Сярод самых галоўных задач дня Камуністычнай партыі падкрэсліла — выхаванне моладзі. «Гэта задача усёй партыі, усяго народа. Гэта самая важная, карэнная задача Ленінскага камсамола» — чытаем у Палітычным дакладзе ЦК XXVII з'езду КПСС.

Гэту задачу добра разумее ўвесь камсамольскі актыв універсітэта. Асабліва вялікую увагу ў апошні час мы надаем пярвічнай арганізацыі — камсамольскай групе.

Камсамол заўсёды быў памочнікам партыі. Разам з камуністамі будуць працаваць і камсамольцы над выкананнем гістарычных рашэнняў XXVII з'езду КПСС.

Б. ЛЫСЯКОУ,
інструктар камітэта
камсамола універсітэта.

ВНУ:

час перабудовы

НАШ ЧАС — час вялікіх перамен — патрабуе і перабудовы вышэйшай адукацыі. Вельмі справядліва было адзначана ў Палітычным дакладзе: «У апошнія гады рост выпуску спецыялістаў не суправаджаўся належным павышэннем якасці іх падрыхтоўкі. Сур'ёзна адсталая матэрыяльная база вышэйшай школы».

Мы спадзяемся, што ў бліжэйшы час адбудуцца значныя змены ў структуры вышэйшага навучання, на больш сучасным узроўні будзе весці падрыхтоўку спецыялістаў. І, безумоўна, наша першачарговая справа — садзейнічаць пераўтварэнню навучання ў ВНУ, якасным зменам усяго грамадства.

М. ПРЫЛЕПКА,
дацэнт кафедры
гісторыі КПСС
прыродазнаўчых
факультэтаў.

У ЖЫЦЦІ Савецкай краіны ёсць асаблівыя дні, калі, падняўшыся на новую вышыню, мы азіраемся на шлях, які прайшлі, ацэньваем зробленае і разам з тым аглядаем перспектыву далейшага руху наперад. Да такіх належаць і дні работы XXVII з'езда КПСС. Гэта падзея вялікай значнасці ў гісторыі партыі і ўсяго савецкага грамадства. Выключная важнасць яе — у рэвалюцыйным характары і ў маштабах абмяркоўваемых пытанняў. Гэта і прыняцце новай рэдакцыі Праграмы і Статута КПСС, і зацвярджэнне Асноўных напрамкаў эканамічнага і сацыяльнага развіцця СССР на 1986—1990 гады і на перыяд да 2000 года.

Да дня адкрыцця з'езда рыхтаваліся ўсе савецкія людзі. Не застаўся ў баку і Ленінскі камсамол — савецкая моладзь. Час падрыхтоўкі да з'езда стаў часам напружанай творчай працы і новых здзяйсненняў. Студэнты нашага факультэта прынялі ўдзел ва Усесаюзным камуністычным суботніку ў гонар партыйнага з'езда.

Увесь ход падрыхтоўкі да XXVII з'езда вызначаўся дахам важнейшых тэарэтычных і палітычных дакументаў, якія былі вынесены на агульнанароднае абмеркаванне.

Савецкія людзі гарача падтрымалі курс партыі на паскарэнне сацыяльна-эканамічнага развіцця краіны, выказалі шматлікія прапановы і заўвагі, што з'яўляецца сведчаннем вялікай палітычнай актыўнасці нашага народа.

У гэтыя дні мы з вялікай увагай і зацікаўленасцю сачылі за работай з'езда і пытаннямі, якія на ім абмяркоўваюцца. Яны датычацца кожнага з нас, паколькі палітыка партыі — адлюстраванне надзей, інтарэсаў і спадзяванняў усяго народа.

І. ЛУК'ЯНЕНКА,
студэнтка хімічнага
факультэта.

НА ВУЧОБУ ЗАПРАШАЕ

СЛОВА ДА ЧЫТАЧА

Дарагі таварыш, які пакуль яшчэ не студэнт, але марыць ім быць! Некалі я была такой, як ты: трымала ў руках спецыяльны выпуск «Беларускага ўніверсітэта» для абітурientаў-завочнікаў і ўяўляла сваё будучае жыццё, звязанае толькі з універсітэтам, з завочным факультэтам. Чаму з завочным? У той час я ўжо працавала на прадпрыемстве і адчувала ў гэтым сваю самастойнасць, ды і развітацца з

калектывам, які палюбіла, не хацелася. Не апошняй прычынай была і матэрыяльная зацікаўленасць. Але вельмі хацелася вучыцца. Завочны факультэт — іменна той, які мне падыходзіў. Не было сумненняў з аддзяленнем — толькі журналістыка.

Зараз я ўжо на IV курсе. Што хачу сказаць. Ні адной хвіліны не шкадавала, што вучыся іменна тут, іменна так. Калі ты станеш студэнтам нашага фа-

культэта, думаю, згодзішся са мною, што ён мае шмат пераваг перад дзённай формай навучання. Нярэдка, як на недахоп завочнага, спасылаюцца на недастатковы аб'ём атрыманых ведаў. Але гэта не так! Лягва будзе дрэнна вучыцца і на дзённым, і на завочным. Апошні ж разлічаны на людзей самастойных, сумленных, якім можна аказаць давер'е.

Смялей, дарагі таварыш! Памылкі не будзе. А. ВІХРОВА,

ГІСТОРЫЯ

Многія былыя студэнты гістафа займаюць зараз высокія і адказныя пасады. Ёсць сярод выпускнікоў дырэктары НДІ, рэктары ВУ, дэкан, загадчыкі кафедраў грамадскіх навук, адказныя работнікі партыйнага і савецкага апарату.

Студэнты-гісторыкі маюць магчымасць спецыялізавацца па гісторыі СССР, гісторыі БССР, гісторыі КПСС, усеагульнай гісторыі, археалогіі і этнаграфіі.

Кафедры факультэта аказваюць дапамогу настаўнікам сярэдніх школ рэспублікі ў паляпшэнні выкладання гісторыі, выдаюць дапаможнікі і метадычныя распрацоўкі для школ, вышэйшых і сярэдніх спецыяльных навучальных устаноў. На факультэце ёсць музей, які складаецца з аддзелаў археалогіі, этнаграфіі, Старажытнага Усходу, антычнага мастацтва, нумізматыкі і манетных кладаў. У 1977 годзе створаны музей універсітэта.

Факультэт падтрымлівае трывалыя сувязі з Сафійскім (НРБ) і Іенскім (ГДР) універсітэтамі. Кожны год студэнты факультэта праходзяць практыку ў ГДР, знаёмяцца з гісторыяй і культурай гэтай братняй краіны. У сваю чаргу студэнты з Балгарыі, ГДР, Польшчы — частыя госці на факультэце.

БЕЛДЗЯРЖУНІВЕРСІТЭТ імя У. І. Леніна — вядучая ВНУ рэспублікі і краіны. У кастрычніку 1986 года ўніверсітэту споўніцца 65 гадоў. За гэты час універсітэт вырас як колькасцю, так і якасцю. Пачынаючы сваю работу з двух факультэтаў — медыцынскага і грамадскіх навук з кантынентам 1390 студэнтаў, — універсітэт вырас да 11 факультэтаў, на якіх зараз навучаецца больш як 16 тысяч студэнтаў.

Завочны факультэт з'яўляецца адным са старэйшых і шматкалькасных. У 1985 годзе факультэт адзначыў свой паўвекавы юбілей. Сёння на яго васьмі аддзяленнях займаецца звыш чатырох тысяч чалавек. Штогод завочна факультэт выпускае больш 600 спецыялістаў. Выпускнікі завочнага факультэта ўкараняюць атрыманыя імі ва ўніверсітэце веды ў многіх вучэбных, навуковых установах, на прадпрыемствах рэспублікі і краіны. Многія з іх сталі заслужанымі настаўнікамі, вядомымі вучонымі, партыйнымі і дзяржаўнымі дзеячамі.

У адпаведнасці з рашэннямі ХХVII з'езда КПСС на завочным факультэце павышае сваю кваліфікацыю вялікі атрад педагогічных кадраў школ, сярэдніх спецыяльных навучальных устаноў, прафесійных вучылішчаў. Вучэбную работу з гэтай катэгорыяй студэнтаў-завочнікаў кафедры будуюць, зыходзячы з рэформы агульнаадукацыйнай і прафесійнай школы. З вялікай цікавасцю праблема сучаснай школы абмяркоўваюцца студэнтамі-завочнікамі на навуковых канферэнцыях.

У падрыхтоўцы спецыя-

лістаў па завочнай форме навучання у БДУ імя У. І. Леніна прымаюць удзел каля 80 універсітэцкіх кафедраў. Дзякуючы чаму вучэбную работу забяспечвае высокакваліфікаваны прафесарска-выкладчыцкі калектыў, у саставе якога каля 40 доктараў навук, прафесараў і каля 300 кандыдатаў навук і дацэнтаў.

Вядучыя прафесары, дацэнты дзеляцца сваім вопытам і ведамі па актуальных пытаннях юрыспрудэнцыі, журналістыка майстэрства і іншых хвалюючых сучаснага спецыяліста праблемах.

Студэнты-завочнікі атрымліваюць тую ж спецыяльнасць, што і выпускнікі дзённай і вячэрняй форм навучання і працуюць у самых розных галінах народнай гаспадаркі, навукі і культуры нашай рэспублікі.

Спецыфіка завочнага навучання заключаецца ў тым, што асноўны цэнтр у падрыхтоўцы спецыяліста ляжыць на самастойнай рабоце студэнта. Установа экзаменацыйнага сесіі з'яўляюцца непрацяглымі: 30 календарных дзён на I, II курсах і 40 на ўсіх наступных. Увесь астатні час студэнт-завочнік працуе над вучэбным матэрыялам самастойна. Але і ў міжсесійны перыяд студэнт не застаецца адзін у сваёй вучэбнай дзейнасці. Правільна арганізаваная самастойная работа па вывучэнню кожнай дысцыпліны яму дапамагаюць дэканат і кафедры. Студэнт забяспечваецца графікам самастойнай работы, вучэбна-метадычнай літаратурай па кожнай дысцыпліне. Па суботах на працягу года праводзяцца «дні завочніка». У гэтыя дні ён можа атрымаць

кансультацыю па любым пытанню вучэбнай дысцыпліны, паслухаць лекцыю, здаць залік, экзамен.

Вялікую дапамогу студэнтам-завочнікам у іх самастойнай рабоце аказваюць бібліятэка ўніверсітэта і вучэбна-метадычны кабінет завочнага факультэта, якія забяспечваюць студэнтаў вучэбнымі праграмамі, метадычнымі дапаможнікамі, вучэбнай літаратурай.

Партыя і ўрад працягваюць пастаянны клопат аб працоўнай моладзі, якая імкнецца павысіць сваю кваліфікацыю без адрыву ад вытворчасці. Пастановай Савета Міністраў СССР ад 24 снежня 1982 года студэнтам, якія займаюцца без адрыву ад вытворчасці, прадастаўляюцца ільготы, каб забяспечыць іх паспяховае навучанне.

Творчая работа кафедраў, сістэматычная вучэбная работа студэнтаў, нарэшце ільгот у агульным спалучэнні прыводзяць да таго, што кожны пяты студэнт-завочнік вучыцца на «добра» і «выдатна», а некаторыя заканчваюць універсітэт з выдатным дыпламам.

Абітурient-86! Завочны факультэт Белдзяржуніверсітэта імя У. І. Леніна адчыняе перад табою дзверы ўсіх аддзяленняў, жадае табе з поспехам вытрымаць уступныя экзамены і стаць на шасцігадовы, цяжкі, але цікавы шлях узыходжання да глыбокіх і трывалых ведаў, неабходных савецкаму спецыялісту.

Сардэчна запрашаем на завочны факультэт!

Л. ДАВЫДЗЕНКА,
праэктар па вячэрняму і завочнаму навучанню,
дацэнт.

ПРАВАЗНАЎСТВА

ПАДРЫХТОЎКА спецыялістаў-правазнаўцаў ажыццяўляецца па трох напрамках: дзяржаўна-прававому, гаспадарча-прававому і судова-пракурорска-следчаму.

Выпускнікі аддзялення працуюць у выканкомах Саветаў народных дэпутатаў, у міністэрствах, ведамствах, на вытворчых аб'яднаннях, прадпрыемствах, ва ўстановах, у органах юстыцыі, пракуратуры, міліцыі.

Дзяржаўна-прававая. Гэта спецыялізацыя дае студэнтам глыбокую падрыхтоўку для работы ў партыйных, камсамольскіх, прафсаюзных і іншых грамадскіх арганізацыях, у выканкомах Саветаў народных дэпутатаў, а таксама ў апаратах міністэрстваў, ведамстваў, іншых органах дзяржаўнай улады і кіравання.

Гаспадарча-прававая. Выпускнікі гэтай спецыялізацыі працуюць юрыстамі ў народнай гаспадарцы ў якасці начальнікаў аддзелаў міністэрстваў і ведамстваў, вытворчых аб'яднанняў, прадпрыемстваў, устаноў і арганізацый, а таксама юрысконсультамі.

Судова-пракурорска-следчая. Па гэтай спецыялізацыі вядзецца падрыхтоўка суддзяў, пракуро-

раў, следчых, адвакатаў, натарыусаў, работнікаў апарату абласных аддзелаў юстыцыі, органаў Міністэрства ўнутраных спраў.

Лепшыя студэнты — выпускнікі факультэта — маюць магчымасць паступіць у аспірантуру. Значная частка прафесарска-выкладчыцкага састава факультэта — былыя выпускнікі.

Вучоныя факультэта прымаюць актыўны ўдзел у падрыхтоўцы многіх законаў Беларускай ССР. Яны былі ўключаны ў рабочыя групы па падрыхтоўцы крымінальнага, крымінальна-працэсуальнага, грамадзянскага, грамадзянска-працэсуальнага, працоўнага і іншых кодэксаў. Да навукова-даследчай работы па падрыхтоўцы праектаў заканадаўчых актаў прыцягваюцца студэнты. У іх ёсць магчымасць працаваць і па тэарэтычных праблемах дзяржавы і права.

На кафедрах факультэта працуюць навуковыя студэнцкія гурткі.

У працэсе вучобы студэнты праходзяць і вытворчую практыку ў народных судах, пракуратуры, следчых органах, юрыдычных аддзелах прадпрыемстваў і устаноў. Заканчваюцца вучоба абаронай дыпломнай работы і здачай дзяржаўнага экзаменаў.

МАТЭМАТЫКА

У 1985 ГОДЗЕ адкрыўся набор на аддзяленне матэматыкі завочнага факультэта БДУ імя У. І. Леніна. Аддзяленне рыхтуе кваліфікаваныя кадры для работы, звязанай з выкарыстаннем матэматыкі і ЭВМ у акадэмічных, навукова-даследчых і галіновых інстытутах, праектных і планаво-эканамічных арганізацыях, вылі-

чальных цэнтрах, заводскіх лабараторыях, а таксама выкладчыкаў сярэдніх школ, вышэйшых і сярэдніх спецыяльных навучальных устаноў. У адпаведнасці з вучэбным планам выпускнікі аддзялення матэматыкі атрымліваюць фундаментальныя веды ў самых розных галінах тэарэтычнай і прыкладнай матэматыкі, вывучаюць праграмаванне і метады вылічэнняў, авалодваюць неабходнымі навыкамі работы на вылічальных машынах. Студэнты-завочнікі, якія будуць працаваць выкладчыкамі ў школах і іншых навучальных установах, вывучаюць дысцыпліны псіхалагіка-педагагічнага цыкла і метадыку выкладання матэматыкі. Дадаткова спецыялізацыя студэнтаў-завочнікаў, якія будуць працаваць у акадэмічных, навукова-

даследчых і галіновых інстытутах, праектных і планаво-эканамічных арганізацыях, вылічальных цэнтрах, заводскіх лабараторыях, будзе ажыццяўляцца ў адпаведнасці з профілем іх работы на IV, V і VI курсах за кошт дысцыплін спецыялізацый. Навучанне на аддзяленні матэматыкі заканчваецца здачай дзяржаўнага экзамена па навуковаму камунізму і абаронай дыпломнай работы.

Вучэбны працэс на аддзяленні матэматыкі ажыццяўляюць сем кафедраў: вышэйшай алгебры; геаметрыі; тапалогіі і метадзікі выкладання матэматыкі; тэорыі функцый; функцыянальнага аналізу; дыферэнцыяльных ураўненняў; ураўненняў матэматычнай фізікі; лічбавых метадаў і праграмавання.

ЗАВОЧНЫ ФАКУЛЬТЭТ

ФІЛАЛОГІЯ

ХТО ЛЮБІЦЬ родную мову і літаратуру, хто жадае быць выкладчыкам беларускай і рускай мовы і літаратуры ці выкладчыкам рускай мовы і літаратуры, той запрашаецца на аддзяленні беларускай і рускай мовы і літаратуры і рускай мовы і літаратуры.

Адзін са старэйшых і буйнейшых ва ўніверсітэце філалагічны факультэт мае багатыя і слаўныя традыцыі ў вучобе і выхаванні творчай моладзі. Яны звязаны з навукова-педагагічнай работай на факультэце вядомых вучоных і пісьменнікаў — народнага пісьменніка Беларусі Якуба Коласа, акадэміка АН БССР І. І. Замойца, прафесараў Е. І. Барычэўскага, А. Н. Вазнясенскага, М. Н. Піатуховіча, П. А. Бузукі і іншых, якія шмат зрабілі для развіцця лінгвістычнай і літаратуразнаўчай навукі БССР, для падрыхтоўкі высокакваліфікаваных кадраў для народнай адукацыі, навуковых і культурных устаноў рэспублікі. Гэтыя традыцыі захоўвае і памянае прафесарска-выкладчыцкі калектыў факультэта, у саставе якога сёння налічваецца 125

чалавек. Сярод іх вядомыя пісьменнікі, паэты, крытыкі, члены Саюза пісьменнікаў СССР і БССР: прафесары Н. С. Гілевіч, А. А. Лойка, С. Х. Александровіч, П. І. Ткачоў, А. Я. Супрун, Л. М. Шакун, П. П. Шуба, І. П. Кахно, А. Б. Плотнікаў, дацэнты Д. Я. Бугаёў, В. П. Рагойша, М. Б. Яфімава і іншыя.

Завочную форму навучання абслугоўвае 7 кафедраў: беларускай мовы, беларускай літаратуры, рускай мовы, рускай класічнай літаратуры, рускай савецкай літаратуры, агульнай і славянскага мовазнаўства, замежнай літаратуры.

Вучэбна-выхаваўчы працэс вядуць тыя ж выкладчыкі, якія дапамагаюць студэнтам-завочнікам набыць устойлівыя і трывалыя веды па вучэбных прадметах, авалодаць метадыкай выкладання мовы і літаратуры, а таксама набыць навыкі самастойнай навукова-даследчай работы.

Студэнты-завочнікі вучаюцца тыя ж дысцыпліны вучэбнага плана і ў тым жа аб'ёме, што і студэнты стацыянара. Вучэбны працэс на завочным факультэце адрозніваецца ад стацыянарнага тым, што ён дзеліцца на дзве вучэбна-экзаменацыйныя сесіі (зімовую і летнюю) і перыяд міжсесійнай самастойнай работы студэнтаў.

Значнае месца ў вучэбным плане студэнтаў-завочнікаў адводзіцца прафесійнай падрыхтоўцы будучых спецыялістаў. Таму яны павінны валодаць глыбокімі ведамі па сучаснай

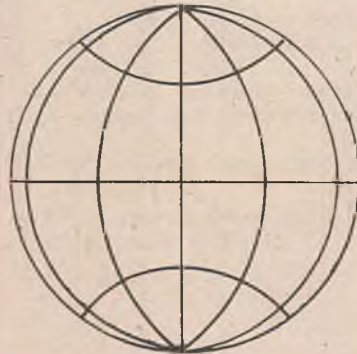
беларускай і рускай мовах, гісторыі беларускай і рускай літаратуры, метадыцы іх выкладання, стараславянскай мове, культуры мовы, рускай і беларускай дыялекталогіі, фальклору, тэорыі літаратуры, агульнаму мовазнаўству і інш.

Вялікае значэнне надаецца на факультэце вучэбна-педагагічнай работай навукова-даследчай і выхавальнай работай студэнтаў марксісцка-ленінскай светапогляд і выхоўваюць актыўную жыццёвую пазіцыю. Гэта такія дысцыпліны, як гісторыя КПСС, навуковы камунізм, гісторыя СССР і БССР, марксісцка-ленінская філасофія і г. д. Акрамя гэтага, студэнты вучаюцца лацінскай мове, а таксама адну з замежных (англійскую, нямецкую, іспанскую ці французскую), літаратуру народаў СССР і замежную літаратуру (літаратуру краін Еўропы, Азіі і Амерыкі), шэраг дысцыплін па спецыялізацыі, праходзяць вучэбна-педагагічную практыку.

Студэнтам-завочнікам чытаюцца лекцыі, праводзяцца практычныя і семінарскае заняткі. Вучонымі факультэта напісана шмат падручнікаў, вучэбных дапаможнікаў, метадычных распрацовак для студэнтаў-завочнікаў.

Шматгадовая практыка сведчыць аб тым, што выхаванцы завочнай формы навучання з'яўляюцца высокакваліфікаванымі спецыялістамі-філолагамі, якія з гонарам нясуць высокае званне настаўніка. Многія з выпускнікоў-завочнікаў сталі вядомымі вучонымі, дзеячамі культуры, пісьменнікамі.

ГЕАГРАФІЯ

і метадалогіі геаграфічнай навукі і іншыя.

Акрамя таго, фізіка-географы вучаюцца геалогію і карысныя выкапні СССР, геаграфію чацвярцічных адкладанняў, ландшафтазнаўства, праблемы фізічнай геаграфіі СССР, раённае раіраванне і іншыя спецыяльныя дысцыпліны. У ліку спецкурсаў, якія чытаюцца для эканаміка-географу, — эканамічнае раіраванне, статыстыка, геаграфія транспарту, школьны турызм і краязнаўства, эканамічнае раіраванне.

Важным відам вучэбнай дзейнасці па падрыхтоўцы спецыялістаў-географу з'яўляюцца вучэбныя і вытворчыя практыкі. Сіламі выкладчыкаў і студэнтаў факультэта створана вучэбная геаграфічная станцыя «Заходняя Бярэзіна» — месца праходжання ўсіх відаў вучэбнай практыкі. Тут ёсць тры карпусы інтэрнатаў, вучэбныя пакоі, клуб, сталовая, спартыўная пляцоўка, лабараторыі. У час вучэбных практык студэнты праводзяць тапаграфічныя здымкі мясцовасці, вучаюцца геалагічныя працэсы, глебу, вызначаюць форму і памеры ўзвышшаў, нізін, іх прыроду, вядуць назіранні за прыродай.

Вытворчая практыка студэнтаў-завочнікаў звязваецца, як правіла, з месцам і характарам іх работы. Па матэрыялах вытворчай практыкі пішуцца курсавыя і дыпломныя работы.

Як і студэнты дзённай формы навучання, завочнікі прымаюць удзел у навукова-даследчай рабоце, выступаюць з навуковымі паведамленнямі і дакладамі на пасяджэннях гурткаў, канферэнцыях, падаюць работы на рэспубліканскі агляд-конкурс.

ГЕАГРАФІЧНЫ факультэт — вядучы цэнтр падрыхтоўкі кадраў для навукова-даследчай і вучэбна-метадычнай работы па геаграфіі ў Беларусі. Геаграфічная адукацыя ва ўніверсітэце вызначаецца шырокім дыяпазінам ведаў. Таму выпускнікоў факультэта можна сустрэць у школах, навукова-даследчых, праектных і вытворчых установах і арганізацыях прыродазнаўчага, эканамічнага і краязнаўчага профілю.

На факультэце два аддзяленні: дзённае і завочнае. У саставе факультэта сем кафедраў і дзве лабараторыі: праблемная навукова-даследчая меліярацыйна-ландшафтаў і галіновыя навукова-даследчыя возеразнаўства.

Студэнты завочнага факультэта атрымліваюць спецыяльнасці: фізічная ці эканамічная геаграфія. Студэнты-завочнікі, таксама як і студэнты дзённага аддзялення, вучаюцца грамадскай і агульнаадукацыйныя дысцыпліны, шырокае кола геаграфічных навук. Усе студэнты слухаюць лекцыі па агульнай геалогіі, глебазнаўству і геаграфіі глеб, метэаралогіі і кліматалогіі, гідралогіі, біягеаграфіі, геадэзіі і картаграфіі, фізічнай і эканамічнай геаграфіі СССР, фізічнай геаграфіі мацерыкоў і акіянаў, эканамічнай геаграфіі замежных краін, геаграфіі БССР, гісторыі

БІЯЛОГІЯ

БІЯЛАГІЧНЫ факультэт з'яўляецца старэйшым і буйнейшым цэнтрам у рэспубліцы па падрыхтоўцы біёлагаў. Па гэтай спецыяльнасці падрыхтоўка вядзецца на дзённым і завочным аддзяленнях. Выпускнікам прывойваецца кваліфікацыя «біёлаг, выкладчык біялогіі і хіміі».

Агульнанавуковая падрыхтоўка на факультэце ажыццяўляецца пры дапамозе вучэбнага цыкла грамадскіх дысцыплін, замежнай мовы, вышэйшай матэматыкі, фізікі, неарганічнай, арганічнай, аналітычнай, фізічнай і калоіднай хіміі, варыяцыйнай статыстыкі. Студэнты вучаюцца таксама педагогіку, псіхалогію, метадыку выкладання біялогіі і хіміі, праводзяць педагагічную практыку ў сярэдняй школе.

Агульнапрафесійная падрыхтоўка пачынаецца з першага курса і забяспечваецца вывучэннем ўводзінаў спецыяльнасць, заалогіі беспазваночных і пазваночных, анатоміі, марфалогіі сістэматыкі раслін, мікрабіялогіі, фізіялогіі раслін, фізіялогіі чалавека і жывёл, біяфізікі, гісталагіі, генетыкі, дарвінізму.

На гэтай аснове вядзецца спецыялізацыя студэнтаў па адной з сучасных галін біялогіі: батаніцы, заалогіі. Студэнты праходзяць вытворчую практыку ў лабараторыях кафедраў, экспедыцыях, інстытутах Акадэміі навук БССР і іншых навуковых установах, на прамысловых прадпрыемствах.

На факультэце працуе сем кафедраў, комплексная праблемная лабараторыя эксперыментальнай біялогіі, лабараторыя фотасінтэзу (пры кафедры фізіялогіі раслін), біялагічная станцыя на возеры Нарач, вучэбна-даследная гаспадарка «Шчамысліца», батанічны сад. Вучэбны працэс забяспечваецца 28 вучэбных і навукова-даследчых лабараторый і кабінетаў.

Вучэбны працэс на факультэце вядуць больш за 40 доктараў і кандыдатаў біялагічных навук, а таксама супрацоўнікі біялагічных інстытутаў Акадэміі навук БССР.

Выпускнікі факультэта накіроўваюцца на работу ў якасці настаўнікаў сярэдніх школ, выкладчыкаў сярэдніх спецыяльных навучальных устаноў і ВНУ, ва ўстановы сістэмы Дзяржаўнага камітэта па ахове прыроды, дзяржаўныя запаведнікі, на прамысловыя прадпрыемствы, а студэнты, якія выявілі здольнасці да навукова-даследчай работы, — ва ўстановы Акадэміі навук БССР, а таксама ў навукова-даследчыя інстытуты Міністэрства аховы здароўя.

ЖУРНАЛІСТЫКА

ФАКУЛЬТЭТ журналістыкі быў створаны ў 1944 годзе ў адпаведнасці з пастановай ЦК ВКП(б) «Аб бліжэйшых задачах партыйных арганізацый КП(б) Беларусі ў галіне масава-палітычнай і культурна-асветніцкай работы сярод насельніцтва». Утварэнне факультэта ў гады Вялікай Айчыннай вайны — яшчэ адно сведчанне клопату партыі пра наш друк. Факультэт журналістыкі БДУ імя У. І. Леніна такім чынам з'явіўся родначальнікам у падрыхтоўцы кадраў для друку ва ўніверсітэтах нашай краіны.

На факультэце ёсць завочнае аддзяленне, якое рыхтуе работнікаў сродкаў масавай інфармацыі і прапаганды — газет, часопісаў, радыё і тэлебачання.

За час існавання факультэт падрыхтаваў па стацыянарнай, вачэрняй і завочнай формах навучання больш як 3000 высокакваліфікаваных журналістаў. Многія яго выпускнікі сталі вядомымі партыйнымі, савецкімі, камсамольскімі работнікамі, грамадскімі дзеячамі, вучонымі. Сёння няма практычна ніводнага раёна, дзе б не працавалі нашы выпускнікі, а многія працуюць за межамі Беларусі.

З кожным годам факультэт набірае сілу. Расце колькасць выкладчыкаў, павышаецца іх кваліфікацыя. Умацоўваецца матэрыяльна-тэхнічная база. Асабліва гэта відэаважна пасля пастановы ЦК КПСС «Аб мерах па паліпшэнню падрыхтоўкі і пера-

права, тэорыя і практыка буржуазнай журналістыкі, метады ідэалагічнай работы, сацыяльная псіхалогія. Па ўніверсітэцкай праграме студэнты вучаюцца беларускую, рускую, замежную мову і літаратуру, практычную стылістыку і рэдагаванне, гісторыю рускай, беларускай, партыйна-савецкай, замежнай камуністычнай і рабочай журналістыкі, тэорыю і практыку тэлебачання і радыёвяшчання, тэхніку газетна-стэрства.

Факультэт журналістыкі рыхтуе кадры не толькі для рэспублікі, але і для больш чым 48 краін, якія развіваюцца.

Асабліва ўвага ўдзяляецца падрыхтоўцы журналісцкіх кадраў па эканамічных пытаннях. Таму ўводзяцца новыя курсы па вучэбнаму актуальным праблемам сацыялістычнай эканомікі, навукова-тэхнічнаму прагрэсу, аналізу гаспадарчай дзейнасці прадпрыемстваў, арганізацыі сацыялістычнага спарбніцтва, комплекснай праграме ідэалягічнага выхавання і інш. Студэнты факультэта выпускаюць сваю вучэбную газету «Журналіст» і альманах «Творчасць журналіста», актыўна ўдзельнічаюць у выпуску шматтыражкі «Беларускі ўніверсітэт», працуюць у гуртках студэнцкага навуковага таварыства. Шмат цікавага даюць ім сустрэчы са старэйшымі калегамі па пярэ, вучонымі, пісьменнікамі, артыстамі, рэжысёрамі.

ВІШУЕМ

Указ Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР

Аб узнагароджанні ордэнамі і медалямі СССР работнікаў, якія найбольш вызначыліся пры падрыхтоўцы і правядзенні XII Сусветнага фестывалю моладзі і студэнтаў у горадзе Маскве, пераможцаў сацыялістычнага спаборніцтва камсамольцаў і моладзі.

МЕДАЛЁМ
«ЗА ПРАЦОЎНУЮ АДЗНАКУ»

Казуліна Аляксандра Уладзіслававіча — сакратара камітэта камсамола Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта імя У. І. Леніна.

Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР
А. ГРАМЫКА.

Сакратар Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР
Т. МЕНТЭШАШВІЛІ.

Масква, Крэملі.
21 лютага 1986 г.

СТУДЭНЦТВА — XXVII З'ЕЗДУ КПСС

АДКАЗНАСЦЬ ПЕРАД ЧАСАМ

КАМСАМОЛ — надзейны памочнік партыі. Гэта стала нязменным прынцыпам жыцця маладога пакалення. Там, дзе патрэбны моцныя рукі, энтузіязм і творчасць, актыўнасць і ініцыятыва — на самых складаных аб'ектах камуністычнага будаўніцтва камсамольцы заўсёды побач з камуністамі.

Новымі поспехамі ў вучобе і працы, дасягненнямі ў навуцы і спорце, актыўным удзелам у грамадскім жыцці сустрэлі XXVII з'езд КПСС камсамольцы ўніверсітэта.

Сфармуляваная У. І. Леніным надзвычай каратка задача «вучыцца» стала словам-дэвізам, галоўным вызначэннем студэнцкага жыцця. «Вучыцца» — слова-праграма! Але сёння, калі навукова-тэхнічны прагрэс закруціў амаль усе галіны чалавечай дзейнасці, побач з гэтым словам мы ставім яшчэ адно, не менш шматграннае, мабільнае, актуальнае паняцце — «займацца навукай».

У мінулым годзе ўсімі формамі НДР было ахоплены 5450 студэнтаў дзённай формы навучання. Каля 2000 удзельнічалі ў выкананні тэматычнага плана НДР, з іх 277 працавалі па гаспадарча-дагаворнай тэматыцы на ўмовах штатнага сумяшчальніцтва. Па выніках НДР студэнтамі самастойна і ў сааўтарстве было надрукавана 300 артыкулаў і дакладаў, атрымана 14 станоўчых рашэнняў на выдачу аўтарскіх пасведчанняў.

Сённяшнія студэнты зноў і зноў звяртаюць свае позіркы да гістарычнага мінулага нашай Радзімы, каб яшчэ раз звернуць свой крок па тых, хто стаяў ля вытокаў Камуністычнага саюза моладзі, абараняў заваёвы рэвалюцыі, хто будаваў, узводзіў, упрыгожваў, хто выстаў, вытрымаў, перамог.

Акцыя «Пагаворым, таварыш ветэран!», ініцыятарам якой стаў камсамол ўніверсітэта, дазволіла моладзі яшчэ лепш зразумець значэнне подзвігу савецкага народа ў гады Вялікай Айчыннай вайны.

«Памятаем пра гераізм і мужнасць нашых дзядоў і бацькоў, вучымся на іх прыкладзе, раўнаемся на іх прыкладзе перамогі», — гавораць удзельнікі зорных паходаў. У любую пару года, у любое надвор'е ідуць маладыя людзі насустрач цяжкасцям і перашкодам, ідуць, каб сэрцам дакрануцца да гістарычнага мінулага Радзімы.

«Наша група, — піша адзін з удзельнікаў зорных паходаў, — праходзіла па месцах баявой сла-

вы савецкага народа. Мы ішлі ўвесь шлях пяхом, каб на сабе адчуць, у якіх цяжкіх умовах былі народныя месціўцы ў час ваеннага ліхалецця».

«Асабліва мне запомнілася сустрэча з ветэранам Вялікай Айчыннай вайны А. М. Аўласенка, — успамінае ўдзельніца паходу. — Гэта жанчына, якая вынесла ўсе цяжкасці вайны, не шкадавала сваёй маладосці і жыцця. Нам вельмі патрэбны зорныя паходы».

На зімовых канікулах гэтага года было арганізавана 13 груп, 136 студэнтаў сталі ўдзельнікамі зорных паходаў.

Быць байцом студэнцкага будаўнічага атрада — пачэсна. Будатрады робяць вялікія дзяржаўныя справы. Так, у мінулым годзе ў трэцім працоўным семестры прымала ўдзел 90 студэнцкіх будаўнічых атрадаў. Выкананы аб'ём работ амаль на тры мільёны рублёў капіталаўкладанняў.

«Ты застанешся з намі, фестывальнае полымя» — мійтынг пад такой назвай стаў падагульненнем усеі той вялікай работы, якая была прысвечана XII Сусветнаму фестывалю моладзі і студэнтаў у Маскве. Сустрэчы з удзельнікамі мінулых фестываляў, гутаркі па гісторыі міжнароднага руху, вечары дружбы зямляцтваў, мійтынгі, работа на базе студэнцкага кафэ ўніверсітэта «Гаудэамус» гарадскога фестывальнага клуба і многае іншае лягло ў аснову падрыхтоўкі да фестывалю. Фестываль быў не толькі ў Маскве. Свята моладзі было па ўсёй краіне.

Штогод у сакавіку — красавіку ва ўніверсітэце праходзіць фестываль «Студэнцкая вясна», які праводзіцца як агляда-конкурс мастацкай самадзейнасці сярод факультэтаў. Ён прываблівае шырокія аўдыторыі студэнтаў (каля 3 тысяч чалавек) да творчасці, выяўляе новыя таленты, садзейнічае росту радыў мастацкай самадзейнасці.

Пералік добрых спраў камсамолі ўніверсітэта можна працягваць. Але будзе дастаткова вышэй названых імбаў, каб пераканацца, што сённяшні студэнт ўніверсітэта ўвасобіў самыя лепшыя рысы сваіх сучаснікаў. У вялікіх і малых справах, у святы і працоўныя будні праяўляецца яго характар.

Сёння для студэнта галоўнае — выдатная вучоба, а заўтра — плённая праца па выкананню правызначэнняў партыі.

А. МАТУСЕВІЧ,
наш кар.

СА СВЯТАМ, ДАРАГІЯ ЖАНЧЫНЫ!

Гарыць у душы святое пачуццё...

НАШЫ КАХАННЯ... Дзякуючы ім мы становімся дабрэйшымі, святлейшымі і вышэйшымі ў сваіх марах і пачуццях. Імі мы захапляемся, з імі звязваем пачаткі важных спраў, разам з імі пераносім усе нягоды, буры і штормы жыцця-быцця. Без іх кахання, пшчоты і ласкі не расцвіла б ні адна кветка-краска і мы б не здолелі адчуць ва ўсёй паўнаце прыгажосць. Ім, нашым каханым, верным сяброўкам жыцця, — усе нашы самыя шчырыя і самыя цёплыя словы. І веру ў тое, што амаль кожны прысвячаў прыгожай палове чалавецтва паэтычныя радкі...

А. БЕЛЬСКІ,
студэнт V курса
філалагічнага факультэта.

О колькі слоў хацеў бы я сказаць
Табе адной ў сутонні вечаровым!
Ды хіба можна ўсе пачуцці перадаць
Дзесяткам тысяч слоў прыгожай мовы?!

О колькі вершаў прачытаць гатоў
Паэтаў слаўных! Радкі свае лілю,
Каб выказаць к табе гарачую любоў,
Адкрыў вусны — і нямею.

О колькі зор хацеў бы падарыць
Табе — маёй святой, маёй каханай!
Але няжю хоць з іх адна зіхціць
Ярчэй тваіх вачэй ласкавых?!

О колькі дум і спадзяванняў у мяне
З табою звязана цяпер да скону!
Ці багчы, як жаціцё цвіце
Па нід Нямігай, сціснутай бетомам?!

Імя тваё чую ў хоры птушыным на золку,
Імя тваё міжволі на шыбе выпісвае дождж,
На небе яно зіхаціць каляровай вясёлкай
І з смехам дзіцячым імчыць басанож.
Імя тваё чуецца ў музыцы свежага лесу,
Шуме-шэпаце траў і ў россыпах рос.
Імя тваё люляюць галіначкі бэзу,
З ім засыпаюць на вуснах кусты вербалоз.
Імя тваё загарэаецца зорамі Млечнага Шляху,
І што ні сузор'е — усюды твой знак.
Імя тваё дуб жалудамі выстуквае ціха па даху,
У акне зорны шлях — мой пуцяводны маяк.

Наўкола бляск сонца і белая квецень,
Мажорныя зыкі птушынай сям'і.
Усюды было столькі музыкі, песень,
Калі ў вясне нарадзілася ты.
А мне б жаўруком да нябесаў узвіцца,
Зірнуць на бязмежжа зямное красы.
Адчуць прыцягненне тваё і пасля пакланіцца
Той хвілі шчаслівай, калі нарадзілася ты.

Усюды — лета шэдэўры — куды позірк ні кінь,
Стракатае мора кветак наўкола.
Збудзіць міжволі краса аб табе ўспамін
І птушкаю з сэрца ляціць паэтычнае слова.
Апець бы тваю прыгажосць, дабрывно
Жаўруковаю песняй, без фальшу.
Рану любую без кахання твайго не згаю,
Не адолею смерць і нічым не застрашу.
П'яняць сваім водарам верас, чабор,
На дотык адказваюць шчырай, гарачаю ласкай.
Як шэпча пшчотна імя тваё бор!
З якой параўнаць цябе кветкаю-краскай?!
З палявой, з лугавой, з прыгажуняй лясной?!
З той, што на купалле шукаюць бясконца,
Са званочкам ці з медуніцай... Я хацеў бы з адной —
Рамонкам, які як маленькае, добрае сонца.

Усюды — лета шэдэўры — куды позірк ні кінь,
Непаўторны прастор мне не змераць і вокам.
Вечер, добры вандрунік, праз васільковую сіню
Да каханай імчы мяне белым абломкам!

На радзіму спышалі буслы,
На сустрэчу з блакітнай зямлёю.
У апошняга птаха ўсе сілы сышлі,
Ды ўпарта ляцеў з чарадою.
Запаклася пунсовая кроў
На белых крылах і на пер'і.
Грудзі яго кіпцюрам арлоў
Знявечаны ў бойні смяртэльнай.
Ён у схватку бясстрашна ўступіў
З адроддзем драпежным заклітым,
Хто мірнаму кліну шлях засланіў
У край, дзе пахне чаборам і мятай.
Засталіся сябры ў гарах
І дарэмна каханую клікаў.
Усё вырашыць мог адзін крылаў узмах...
Не ўратаваў яе ад варожых дзюб-пікаў.
Не паспеў... Апраўданна няма...
І каму яно трэба, тваё апраўданне?!

Ты мне патрэбна, як вада,
Глыток якой вяртае з небыцця,
Як спеў птушыны на ўсходзе дня,
Калі ў прыродзе празнеш адкрыцця.

Ты мне патрэбна, як слязі
У дзень вяртання на Радзіму.
Ты мне патрэбна, як зямля,
Што моцна мне дала і сілу.

Ты мне патрэбна, як агонь,
Той Праметеў падарунак бескарны.
Які душу маю ў палон

Ніколі не аддасць спікою і карысці.

Ты мне патрэбна, як жыццё,
Што мчыцца к зорам несупынна.
Гарыць у душы святое пачуццё —
Любі Вялікай да цябе, Жанчына!

БЕЛАРУСКІ
УНІВЕРСІТЭТ

Мінская паліграфічная фабрыка
«Красная звезда» МБПА імя Я. Коласа.

6 сакавіка 1986 г.
Зак. 223. АТ 07129.

220080, Мінск-80, УНІВЕРСІ-
ТЭЦКІ ГАРАДОК, ВУЛ. БАБ-
РУЙСКАЯ, 9, ПАВЕРХ 4,
ПАКОІ 72-73.
ТЭЛЕФОН 20-68-27.

Рэдактар
В. П. БАРАБ'ЕУ.